

Aan de Gemeenteraden in de regio Holland Rijnland

Leiden: 9 oktober 2014
Kenmerk: UIT-14-06863

Contact: N.J. Verschuure
Telefoon: (071) 523 90 90
E-mail: kverschuure@hollandrijnland.net
Bijlage: ja

Onderwerp: Voorbereiding vergadering Algemeen Bestuur over de bestuurlijke organisatie.

Geachte raad,

Op 10 juli 2014 vond de regionale werkconferentie plaats over de koers van de regionale samenwerking Holland Rijnland. Vanuit alle colleges van burgemeester en wethouders waren delegaties vertegenwoordigd. Aan de hand van twee presentaties zijn voorstellen voor een nieuwe bestuurlijke en ambtelijke organisatie besproken. Tijdens de regionale conferentie bleek ook dat onder de nieuwe colleges van burgemeester en wethouders brede steun bestaat voor de richtinggevende uitspraken van het Algemeen Bestuur van 5 maart jl.

Bij de regionale werkconferentie is afgesproken dat het Algemeen Bestuur gevraagd zal worden deze richtinggevende uitspraken te herbevestigen. Bij de bespreking over de voorstellen voor een nieuwe bestuurlijke organisatie is bovendien afgesproken daarvoor een aantal vragen expliciet aan de gemeenteraden voor te leggen. Deze volgen hieronder.

Herbevestiging gevraagd

Het Algemeen Bestuur heeft op 5 maart 2014 in een overdrachtsdocument een aantal richtinggevende uitspraken gedaan met betrekking tot de verdere regionale samenwerking. Aan de nieuwe gemeenteraden wordt gevraagd of zij deze uitspraken onderschrijven. Daarom zal in de vergadering van het Algemeen Bestuur op 17 december een voorstel voor de herbevestiging van de onderstaande voorstellen worden voorgelegd.

Het besluit van 5 maart komt op deze vijf uitspraken neer:

- 1 De bestuurlijke ambitie om in het ruimtelijke, economisch- en sociaal domein samen te werken;
- 2 Het vernieuwen van de gemeenschappelijke regeling, met voor wat betreft het fysiek domein een lichter takenpakket en v.w.b. het sociaal domein een aangepast takenpakket;
- 3 Het inzetten van Holland Rijnland voor gezamenlijke lobby en belangenbehartiging (zoals gesprekken met andere overheden) waarbij ruimte moet zijn om kansen voor de regio gezamenlijk op te pakken;
- 4 Het uitvoeren en afronden van Programma van Afspraken / RIF-projecten;

- 5 De ambitie van gemeenten om meer op het niveau van de clusters of individuele gemeenten samenwerking te organiseren. De samenwerking op regionaal niveau moet complementair zijn aan de samenwerking op clusterniveau. Op deze wijze voorkomen we dat onderwerpen dubbel worden opgepakt of dat onderwerpen tussen wal en schip belanden en blijven liggen;

Nu nog geen gewijzigde gemeenschappelijke regeling

De aard van de samenwerking verandert stevig. Het aantal taken neemt af en de nadruk verschuift naar meer platformfunctie. Toch blijft een robuuste gemeenschappelijke regeling voorsnog noodzakelijk voor de uitoefening van de overgedragen taken. Daarom is het wijzigen van de gemeenschappelijke regeling op 17 december 2014 nog niet nodig.

Uw reactie gevraagd voor een nieuwe bestuurlijke organisatie

Tijdens de regionale werkconferentie op 10 juli is afgesproken dat de gemeenteraden expliciet gevraagd wordt zich over een aantal voorstellen uit te spreken. Deze voorstellen gaan allemaal over de bestuurlijke organisatie van het Algemeen Bestuur en het betrekken van de gemeenteraden bij het regionale samenwerken. In de begeleidende notitie "Holland Rijnland 2015, naar een flexibele samenwerking" worden onderstaande voorstellen nader toegelicht.

Tijdens de vergadering van het Algemeen Bestuur op 17 december willen wij graag van u horen hoe u denkt over de onderstaande voorstellen;

1. *De kleinere omvang van het Algemeen Bestuur.*
Het Algemeen Bestuur bestaat nu uit 47 leden. Omdat het karakter en het aantal taken van de samenwerking vermindert, wordt voorgesteld om het Algemeen Bestuur te verkleinen tot 2 leden per gemeente.
2. *De eenduidige samenstelling van het Algemeen Bestuur.*
Het Algemeen Bestuur bestaat nu uit delegaties die wisselend zijn samengesteld uit burgemeesters, wethouders en/ of raadsleden. Door de wisselende samenstelling is er sprake van een wisselende informatiepositie. Voorgesteld wordt om te komen tot een eenduidige samenstelling van het Algemeen Bestuur en te kiezen of voor raadsleden of collegeleden of voor een gemengd samengestelde delegatie. En daarbij de vraag of er commitment bestaat voor een meerderheidsbesluit over deze samenstelling, ook al is heeft dat niet de eigen voorkeur.
3. *Een extra lid in het Algemeen Bestuur voor delegaties met een lid in het Dagelijks Bestuur.*
De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) schrijft voor dat het Dagelijks Bestuur gevormd moet worden uit leden van de colleges van burgemeester en wethouders en lid moeten zijn van het Algemeen Bestuur. Op dit moment maken de leden van het Dagelijks Bestuur onderdeel uit van de gemeentelijke delegaties aan het Algemeen Bestuur. Dit leidt er toe dat leden van het Dagelijks Bestuur naast het regionaal belang ook het "eigen" gemeentelijk belang in het Algemeen Bestuur moeten vertegenwoordigen. Om deze rollen te scheiden wordt voorgesteld om de leden van het Dagelijks Bestuur als extra leden toe te voegen aan het Algemeen Bestuur met een minimaal stemgewicht.
4. *De frequentie van de vergaderingen van het Algemeen Bestuur terugbrengen naar minimaal 2 keer per jaar.*
De gemeenschappelijke regeling schrijft nu voor dat het Algemeen Bestuur minimaal 4 keer per jaar vergadert. Minder taken maakt het mogelijk om het aantal vergaderingen terug te brengen naar twee keer per jaar.

5. *De frequentie van het aantal regionale congressen verhogen tot minimaal 2 keer per jaar.*

Vanuit verschillende gemeenten is aangegeven dat er wel meer behoefte bestaat aan ontmoeting, kennisdeling en netwerken op regionale bijeenkomsten. Voorgesteld wordt om de frequentie van de regionale congressen te verhogen van minimaal 1 keer per jaar naar minimaal 2 keer per jaar.

Vervolg proces voor een nieuwe bestuurlijke organisatie

Na de vergadering van het Algemeen Bestuur worden de reacties op een nieuwe bestuurlijke organisatie verwerkt in een voorstel tot wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dit voorstel zal worden voorgelegd aan de vergadering van het Algemeen Bestuur in maart 2015. Daarna wordt de gemeenteraden gevraagd in te stemmen met de wijziging van de gemeenschappelijke regeling. De wijziging van de gemeenschappelijke regeling is pas van kracht nadat daarna elke gemeenteraad met de wijziging heeft ingestemd. De besluitvorming in de gemeenteraden is voorzien in het tweede kwartaal van 2015.

Schema wijziging bestuurlijke organisatie

17 december 2014	Algemeen Bestuur: 1. Herbevestiging besluiten over #kracht15, AB 5 maart 2014 2. Bespreking voorstellen nieuwe bestuurlijke organisatie.
Maart 2015	Algemeen Bestuur: Besluitvorming gewijzigde gemeenschappelijke regeling
Maart/ Juni 2015	Gemeenteraden: Besluitvorming over gewijzigde gemeenschappelijke regeling
1 Juli 2015	Inwerkingtreding nieuwe gemeenschappelijke regeling

Parallel aan de besluitvorming over de nieuwe bestuurlijke organisatie is de reorganisatie van de ambtelijke organisatie in gang gezet. De nieuwe ambtelijke organisatie start op 1 april 2015. Daarmee wordt de bezuinigingsdoelstelling behaald. De periode van 1 april 2015 tot 1 april 2016 zal nodig zijn om de gehele transitie vorm te geven.

Schema wijziging ambtelijke organisatie

1 april 2015	Start nieuwe ambtelijke organisatie
1 april 2016	Transitie gereed

Mocht u vragen hebben over de voorstellen voor een nieuwe bestuurlijke organisatie of over de notitie "*Holland Rijnland 2015, op naar een flexibele samenwerking*", en het op prijs stellen om over deze voorstellen nog nader in gesprek te gaan, dan komt een delegatie van het Dagelijks Bestuur natuurlijk graag bij u langs.

Voor verdere informatie over het project #kracht15 verwijzen wij u ook graag naar de website: www.hollandrijnland.net . Onder de knop Kracht15 treft u de informatie aan.

Hoogachtend,
het Dagelijks Bestuur
Holland Rijnland,
de secretaris,

R. van Netten

de voorzitter,

H.J.J. Lenferink

Bijlage 1: Notitie "*Holland Rijnland 2015, naar een flexibele samenwerking*"

Bijlage 2: Besluit Algemeen Bestuur 5 maart 2014, "*#Kracht15 Positionering en Profilerings Holland Rijnland*".

Holland Rijnland 2015

Naar een flexibele samenwerking

*Leiden
Versie 14 oktober 2014*

Inhoudsopgave

1. Inleiding en terugblik proces *#Kracht15*
2. Wijze van organiseren
3. Gemeenschappelijke Regeling
4. Financieel kader
5. Vervolgproces
6. Bijlage: besluit Algemeen Bestuur 5 maart 2015: "*#Kracht 15 Positionering en Profilering Holland Rijnland*".

1 Inleiding en terugblik proces #Kracht15

Inleiding

De aan Holland Rijnland deelnemende gemeenten beraden zich op de toekomst van het regionale samenwerken. De wensen en samenwerkingsbehoeften van de deelnemende gemeenten zijn veranderd. Dit heeft geleid tot een discussie over op welke gebieden regionale samenwerking gewenst is en welke taken een regionaal samenwerkingsorgaan zou moeten uitvoeren. Deze discussie heeft tot nu toe geresulteerd in een overdrachtsdocument "*#Kracht15, Positionering en Profilerings Holland Rijnland*".

Dit overdrachtsdocument is door het Algemeen Bestuur in de vorm van een aantal richtinggevende uitspraken vastgesteld. Voor de vergadering van het Algemeen Bestuur op 17 december 2014 worden de raden gevraagd deze richtinggevende uitspraken te herbevestigen.

Voorgeschiedenis

Het samenwerkingsverband Holland Rijnland bestaat sinds 2004. De basis voor deze regionale samenwerking was het programma van afspraken. Met de oprichting van een Regionaal InvesteringsFonds is deze samenwerking versterkt.

In 2010 hebben de gemeenten uit de Rijnstreek zich aangesloten bij Holland Rijnland.

Met het realiseren van de belangrijkste ambities en doelstellingen van de samenwerking is de regionale samenwerking effectief gebleken. Het realiseren van de belangrijkste ambities was de voornaamste reden dat in de 2012 is gestart met de discussie over de toekomst van het regionale samenwerken binnen Holland Rijnland. De belangrijkste vraag daarbij is: "*Wat is de rol en positie van het huidige samenwerkingsverband in de komende jaren*".

Vanaf 2012 tot de verkiezingen in maart 2014 zijn er in het proces om te komen tot een nieuw profiel voor de regionale samenwerking vele stappen gezet;

- Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar het "ruimtelijk en economisch profiel" van de regio.
- Er is een notitie "*Spijkers met koppen*" geschreven met een aantal uitgangspunten voor verdere samenwerking; De uitkomst daarvan was meer focus op de onderwerpen economische zaken, duurzame leefomgeving en het sociale domein. En daarbij de keuze voor een netwerkorganisatie en de besparing van minimaal 25% op de inwonerbijdrage.
- Een delegatie van de stuurgroep Positionering en Profilerings van de regio is voor de bespreking hiervan langs alle raden gegaan om over de regionale agenda en deze uitgangspunten te spreken.
- Om de inhoudelijke agenda voor verdere samenwerking nader te verkennen met de gemeenteraden zijn er twee regiocongressen georganiseerd.
- Op 5 maart 2014 is in het Algemeen Bestuur als resultante van dit voortraject een overdrachtsdocument vastgesteld met een aantal richtinggevende uitspraken over de toekomstige samenwerking in Holland Rijnland.
- Op 10 juli 2014 zijn tijdens een regionale werkconferentie de voorstellen van de kerngroep van gemeentesecretarissen besproken voor een nieuwe bestuurlijke en ambtelijke organisatie. Hierbij zijn een aantal afspraken gemaakt die worden voorgelegd aan colleges van burgemeester en wethouders en aan de gemeenteraden.

Het overdrachtsdocument

Op 5 maart 2014 heeft het Algemeen Bestuur een aantal richtinggevende uitspraken gedaan met betrekking tot de richting van de samenwerking Holland Rijnland. Samengevat komen deze besluiten op het volgende neer:

- 1 de bestuurlijke ambitie om in het ruimtelijke, economisch- en sociaal domein samen te werken;
- 2 het vernieuwen van de gemeenschappelijke regeling, met voor wat betreft het fysiek domein een lichter takenpakket en v.w.b. het sociaal domein een aangepast takenpakket;
- 3 het inzetten van Holland Rijnland voor gezamenlijke lobby en belangenbehartiging (zoals gesprekken met andere overheden) waarbij ruimte moet zijn om kansen voor de regio gezamenlijk op te pakken;
- 4 het uitvoeren en afronden van Programma van Afspraken / RIF-projecten;
- 5 de ambitie van gemeenten om meer op het niveau van de clusters of individuele gemeenten samenwerking te organiseren. De samenwerking op regionaal niveau moet complementair zijn aan de samenwerking op clusterniveau. Op deze wijze voorkomen we dat onderwerpen dubbel worden opgepakt of dat onderwerpen tussen wal en schip belanden en blijven liggen;

In de bijlage treft u het volledige overdrachtsdocument zoals dat op 5 maart 2014 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

Een nieuwe bestuurlijke en ambtelijke organisatie

Naast deze uitspraken, verstrekte het Algemeen Bestuur aan het Dagelijks Bestuur de opdracht om scenario's uit te werken voor de ambtelijke en bestuurlijke inrichting van Holland Rijnland waarbij rekening diende te worden gehouden met de uitgangspunten van minimaal 25% minder inwonerbijdrage en het beschikbaar maken van een substantieel bedrag voor cofinanciering. Inmiddels zijn deze scenario's uitgewerkt en gepresenteerd aan de colleges van burgemeester en wethouders op een regionale werkconferentie.

Tijdens deze werkconferentie is de voorkeur uitgesproken om te komen tot: een zelfstandige ambtelijke organisatie, zodanig gehuisvest en voor de bedrijfsvoering ondersteund dat het als zelfstandige organisatie herkenbaar blijft.

Daarnaast zijn verschillende voorstellen gepresenteerd om te komen tot een andere wijze van organiseren van de bestuurlijke en ambtelijke organisatie. Deze worden in het volgende hoofdstuk nader toegelicht.

2 Wijze van organiseren

Inleiding

De ambities en samenwerkingsbehoeften van de deelnemende gemeenten zijn veranderd. Veel van de belangrijkste ambities uit het programma van afspraken zijn gerealiseerd of in de uitvoerende fase. Daardoor neemt het aantal taken voor de nieuwe organisatie af. De samenwerkingsagenda van Holland Rijnland wordt met name dunner op de fysieke agenda. De focus van de agenda verandert daarmee, er komt meer nadruk te liggen op de sociale agenda.

Het terugbrengen van het aantal activiteiten heeft dan ook gevolgen voor de bestuurlijke, maar zeker ook voor de ambtelijke organisatie van Holland Rijnland. Minder taken moet ook leiden tot minder bestuurlijke drukte en een kleinere en flexibele ambtelijke ondersteuning.

BESTUURLIJKE ORGANISATIE

Door de deelnemende gemeenten is de nadrukkelijke behoefte uitgesproken om de bestuurlijke drukte te verminderen. Dit kan door bijvoorbeeld het Algemeen Bestuur te verkleinen en het aantal vergaderingen te verminderen. Het Algemeen Bestuur heeft op 5 maart 2014 ten aanzien van de **bestuurlijke organisatie** van Holland Rijnland geadviseerd deze als volgt vorm te geven:

1. een kleiner en anders samengesteld Algemeen Bestuur (AB) waarbij gedacht wordt aan maximaal twee deelnemers per gemeenten, waarbij een AB wordt georganiseerd waar maximaal 28 deelnemer zitting nemen.
2. het Dagelijks Bestuur (DB) zodanig samen te stellen dat vanuit de 14, in grootte verschillende gemeenten, die een verschillende scope kunnen hebben, deze verschillen voldoende vertegenwoordigd te hebben.
3. de Portefeuillehouders overleggen (PHO's) hebben hun meerwaarde in het verleden bewezen. Dit wordt belangrijk gevonden om in stand te houden, waarbij aandacht uit moet gaan naar een slimme wijze van organiseren. Denk bijvoorbeeld aan een combinatie van PHO's en netwerkbijeenkomsten.
4. voor raadsleden is het van belang dat ze nauw betrokken blijven bij de samenwerkingsopgaven van de regio. Met een jaarlijks regiocongres en aanvullend drie inhoudelijke themabijeenkomsten, worden raadsleden op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen. Daarnaast kunnen raadsleden op eigen initiatief bijeenkomsten/gesprekken organiseren indien hier behoefte aan is en de noodzaak ervan wordt gedeeld.

ACHTERGRONDEN:

Samenstelling Algemeen Bestuur

Het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland bestaat momenteel uit 47 leden.

Op dit moment verschilt het aantal leden in het Algemeen Bestuur per gemeente en wordt bepaald door het aantal inwoners. Het minimale aantal is 2 leden en vervolgens mag een gemeente per 20.000 inwoners 1 extra lid afvaardigen.

Ook verschilt het aantal stemmen per gemeente. Voor elke 10.000 inwoners heeft elke gemeente 1 stem, vermenigvuldigd met 2. Hoe de stemmen over de leden per gemeente verdeeld worden kan elke gemeenteraad zelf bepalen. Zo kan een raad bepalen dat het DB-lid (die dus tevens AB-lid is) een kleiner stemgewicht heeft dan de andere AB-leden uit de eigen gemeente.

Het aantal taken van Holland Rijnland wordt minder. Ook verandert het karakter van de samenwerking. Dit was voor het Algemeen Bestuur op 5 maart jl. aanleiding om voor te stellen het aantal leden van het Algemeen Bestuur te verminderen tot 2 per gemeente.

Minder frequent vergaderen in het Algemeen Bestuur, vaker een regionaal congres

De gemeenschappelijke regeling bepaalt dat het Algemeen Bestuur minimaal vier keer per jaar moet vergaderen. Door een kleiner takenpakket en daaraan gekoppeld het aantal te verwachten formele besluiten is dit niet meer nodig. Door in de gemeenschappelijke regeling op te nemen dat het Algemeen Bestuur minimaal twee keer per jaar moet vergaderen blijft uiteraard de mogelijkheid bestaan vaker een vergadering uit te schrijven.

Vanuit verschillende gemeenten is aangegeven meer behoefte te hebben aan regionale bijeenkomsten zoals het regiocongres waar plaats is voor ontmoeting, netwerken en informatie uitwisseling.

Een eenduidige samenstelling van het Algemeen Bestuur

Momenteel zijn de delegaties in het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland verschillend samengesteld. De gemeenschappelijke regeling maakt het mogelijk dat gemeentelijke delegaties in het Algemeen Bestuur bestaan uit raads- en/of collegeleden.

Door verschillende leden van het Algemeen Bestuur is in het verleden aangegeven dat een verschillende samenstelling van delegaties, leidt tot een verschillende informatiepositie tussen de delegaties in het Algemeen Bestuur. In het algemeen wordt dan aangegeven dat collegeleden beter op de hoogte zijn doordat zij het voor traject van de besluitvorming in de portefeuillehouders overleggen hebben mee gemaakt.

In eerdere discussies over de samenstelling van de delegaties aan het Algemeen Bestuur ontstond echter geen consensus tussen de deelnemende gemeenten over een eenduidige samenstelling van de delegaties.

De wet gemeenschappelijke regeling geeft aan dat in ieder geval de leden van het Dagelijks Bestuur uit collegeleden gevormd moet worden en leden van het Dagelijks Bestuur ook lid moeten zijn van het Algemeen Bestuur.

Nu de gemeenschappelijke regeling wordt gewijzigd ligt de vraag voor hoe de raden thans aankijken tegen de gewenste samenstelling van het Algemeen Bestuur en of zij bereid zijn zich neer te leggen bij de meerderheidsbesluitvorming ook al heeft de uitkomst niet de eigen voorkeur.

Een extra lid in het Algemeen Bestuur voor delegaties met een lid in het Dagelijks Bestuur.

Leden van het Dagelijks Bestuur zijn ook lid van het Algemeen Bestuur. Op dit moment maken de leden van het Dagelijks Bestuur onderdeel uit van de gemeentelijke delegaties aan het Algemeen Bestuur. Dit leidt er momenteel toe dat leden van het Dagelijks Bestuur naast het regionaal belang ook het "eigen" gemeentelijk belang in het Algemeen Bestuur moeten vertegenwoordigen. Hoewel nog niet vaak gebeurt, kan dat er toe leiden dat een lid van het Dagelijks Bestuur, als vertegenwoordiger van de "eigen" gemeenten tegen een voorstel van het Dagelijks Bestuur moet stemmen. Dit is extra bijzonder wanneer het de eigen portefeuille van het betreffende DB-lid betreft.

Daarom wordt voorgesteld om de gemeenten die een lid voor het Dagelijks Bestuur leveren een extra lid in het Algemeen Bestuur toe te staan. Bij de stemverdeling krijgen de DB-leden dan een minimale stem. Het aantal leden van het Algemeen Bestuur wordt in dit voorstel uitgebreid met het aantal leden van het Dagelijks Bestuur.

Een nieuwe samenwerking een nieuw Dagelijks Bestuur

Het Dagelijks Bestuur bestaat momenteel uit 7 leden. 1 voorzitter en 2 leden per cluster (Rijnstreek, Duin en Bollenstreek, Leidse regio). Bij de samenstelling van het Dagelijks Bestuur is geprobeerd rekening te houden met een goede verdeling tussen man-vrouw, burgemeesters en wethouders, politiek partijen en tussen grote en kleinere gemeenten. De transitie naar de nieuwe regionale samenwerking kan leiden tot een gewijzigde samenstelling van het Dagelijks Bestuur.

Door het Algemeen Bestuur is bij de bespreking over hoe het Dagelijks Bestuur moet worden samengesteld expliciet aangegeven dat Holland Rijnland een samenwerking is van 14 in grootte verschillende gemeenten. Gemeenten die een verschillende scope kunnen hebben. En dat het van belang is deze verschillen voldoende vertegenwoordigd te hebben in het Dagelijks Bestuur.

Wel zal het Dagelijks Bestuur een andere rol krijgen en minder formele taken. In de nieuwe regionale samenwerking blijft het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor de formele

overgedragen taken. Daarnaast bewaakt zij de integraliteit in besluitvorming op regionaal gebied. Het Dagelijks Bestuur signaleert kansen voor de regio, is het aanspreekpunt voor andere overheden en maatschappelijke partners. Ook is zij verantwoordelijk voor het beheer van de afgeslankte organisatie en de uitvoering van de projecten van het Regionaal InvesteringsFonds.

Andere taken vraagt andere overlegvormen; van portefeuillehoudersoverleggen naar bestuurlijke werktafels

In de uitgangspunten voor de verdere samenwerking is gekozen voor een scenario dat gaat voor een netwerksamenwerking met ruimte voor flexibele allianties tussen gemeenten en partners en een nadruk op de samenwerking binnen de clusters. Dit vraagt ook een andere opzet voor de portefeuillehoudersoverleggen. De portefeuillehoudersoverleggen vinden nu minimaal vier keer per jaar plaats ter voorbereiding van een vergadering van het Algemeen Bestuur. In de nieuwe bestuurlijke organisatie zullen de portefeuillehoudersoverleggen veranderen qua karakter. De bureaucratie kan worden verminderd door minder taken en benodigde besluitvorming. Daarmee kan ook de bestuurlijke drukte worden verminderd. De portefeuillehoudersoverleggen zullen zich meer richten op de platformfunctie, afstemming en belangenbehartiging. Daardoor ontstaan er bestuurlijke werktafels en is er volop ruimte voor kennisdeling en het vormen van nieuwe allianties tussen gemeenten. Ook wanneer de clusters als samenwerkingsniveau worden versterkt en wanneer taken worden verschoven naar de sub regionale schaal, blijft communiceren en elkaar informeren en van elkaar leren belangrijk.

De portefeuillehoudersoverleggen zijn dan meer van en voor de portefeuillehouders zelf. De werkwijze wordt meer projectmatig ingericht. Daardoor kan de frequentie van de overleggen worden aangepast aan de behoefte. Is een bepaald project urgent, actueel en vraagt dit om geregelde afstemming dan kan een overleg worden geïntensiveerd. Zo niet dan kan dit worden teruggebracht tot een enkele bijeenkomst per jaar waar dan volop mogelijkheid is voor informatie-uitwisseling en kennisdeling. De agenda voor het portefeuillehoudersoverleg wordt dan ook voornamelijk vanuit de portefeuillehouders zelf bepaald.

Wat onveranderd blijft bij de portefeuillehoudersoverleggen is de advisering aan het Dagelijks en Algemeen Bestuur. Het Dagelijks Bestuur gebruikt de overleggen ter advisering voor het formele besluitvormingstraject en afstemming voor lobby en belangenbehartiging. Maar dat zal met een kleiner takenpakket minder zijn dan nu gebruikelijk.

Betrokkenheid gemeenteraden primair de verantwoordelijkheid "eigen" college.

Voor de regionale samenwerking tussen de deelnemende gemeenten is draagvlak bij de verschillende gemeenteraden essentieel. Dit draagvlak staat of valt met een goede informatievoorziening. Tijdens de werkconferentie is afgesproken dat het "eigen" college van burgemeester en wethouders primair verantwoordelijk voor informatie-uitwisseling en betrekken van gemeenteraad bij regionale agenda. Holland Rijnland faciliteert deze informatievoorziening (nieuwsbrief, website, bijeenkomsten).

AMBTELIJKE ORGANISATIE

Minder taken voor het samenwerkingsverband veronderstelt naast een andere bestuurlijke organisatie ook een kleinere ambtelijke organisatie. Het Dagelijks Bestuur heeft daarom aan een kerngroep van gemeentesecretarissen en de regiosecretaris gevraagd om met een voorstel te komen voor een nieuwe ambtelijke organisatie.

Uitgangspunten bij het terugbrengen van de Holland Rijnland organisatie:

1. opleveren van een besparing van minimaal 25% op de inwonersbijdrage
2. vrijmaken van een substantieel bedrag voor co(financiering) van regionale projecten

Bij het uitwerken van de nieuwe **ambtelijke organisatie** zijn de volgende scenario's uitgewerkt:

1. Holland Rijnland als zelfstandige organisatie waarbij de besparing wordt gerealiseerd.
2. Holland Rijnland als zelfstandige organisatie waarbij de huisvesting wordt ondergebracht bij een van de deelnemende gemeenten (of bestaande verbonden partij/gemeenschappelijke regeling) en door betreffende gemeente de ondersteuning op gebied van bedrijfsvoering wordt geleverd.
3. Holland Rijnland onderdeel maken van een (centrum) gemeente. Daarmee voert een gemeente de taken uit namens de regio (hosting door één gemeente).
4. Holland Rijnland taken onderbrengen bij verschillende gemeenten die de taken namens de regio uitvoeren (hosting door verschillende gemeenten).

Deze scenario's zijn via de scrum methode doorgerekend op kosten en voorzien van voor- en nadelen op het gebied van eigenaarschap, slagvaardigheid en continuïteit. Op basis van deze methode kwam de kerngroep van gemeentesecretarissen en regiosecretaris tot het volgende voorstel:

Een zelfstandige ambtelijke organisatie, zodanig gehuisvest en voor de bedrijfsvoering ondersteund dat het als zelfstandige organisatie herkenbaar blijft.

Dit voorstel kan op brede steun in de kring van gemeentesecretarissen rekenen. Daarna heeft het Dagelijks Bestuur dit voorstel heeft overgenomen. En ook tijdens de regionale werkconferentie van colleges van burgemeester en wethouders op 10 juli bleek er brede steun te zijn voor dit voorstel.

Bij de uitwerking van de organisatievorm wordt het onderstaande betrokken.

De regio zal zich vooral richten op regie, lobby en op het aanjagen van nieuwe initiatieven. Deze nieuwe regionale samenwerking kan worden gefaciliteerd door een lichte, wendbare organisatie die ruimte biedt aan tal van verschillende vormen van samenwerking, zoals netwerkbijeenkomsten, tafels en werkgroepen. De hoofdtaak van de organisatie is zorgen voor verbinding, ontmoeting en samenwerking. Er wordt samengewerkt met andere overheden, gemeenten onderling, het maatschappelijk middenveld, het onderwijs en het bedrijfsleven

De organisatie wordt opgebouwd uit functies die de kern van het bestaan van de regionale organisatie raken; kennisdelen, belangenbehartiging, kansen signaleren en op kleine onderdelen gezamenlijke beleidsontwikkeling. Op deze wijze wordt de identiteit van een regionale organisatie behouden met haar specifieke eigenschappen van lobbyen en aanjagen. Dit betekent het uitbesteden van de bedrijfsvoeringstaken en het op een slimme wijze positioneren of uitbesteden van de uitvoerende taken.

De organisatie dient herkenbaar te zijn voor externe partners om de regionale identiteit te vergroten. Het voorstel is daarom de nieuwe organisatie door een gemeente te laten huisvesten, maar *herkenbaar als zelfstandige organisatie*.

3 Gemeenschappelijke Regeling

Alhoewel het karakter van de samenwerking in sterke mate zal veranderen, leidt de voorgestelde transitie slechts tot een beperkt aantal wijzigingen van de gemeenschappelijke regeling.

Het zwaartepunt van de samenwerking lag de afgelopen tien jaar op de zogenaamde overgedragen taken. Deze taken zijn beschreven in artikel 5 van de gemeenschappelijke regeling. Het zwaartepunt van de samenwerking verschuift naar de zogenaamde platformfunctie. Een rol die is beschreven in artikel 4 van de gemeenschappelijke regeling. En die zich in grote mate afspeelt in het domein van de colleges van burgemeester en wethouders. Ook is de inzet dat veel van de samenwerking die nu nog op het schaalniveau van Holland Rijnland plaatsvindt gaat verschuiven naar het niveau van de clusters.

Flexibel waar het kan, robuust waar het moet.

Zo vraagt het beheer en besluitvorming van bijvoorbeeld het Regionaal InvesteringsFonds een robuust kader zoals vastgelegd in de gemeenschappelijke regeling en onderliggende verordening. Hetzelfde geldt voor bijvoorbeeld de regionale woonruimteverdeling. De gevraagde robuustheid brengt ons tot de conclusie dat het op dit moment nog niet wenselijk is bevoegdheden zoals opgenomen in artikel 5 van de regeling te schrappen.

Cofinanciering

Een nieuw element in de samenwerking betreft het element cofinanciering.

Hiervoor hoeft de gemeenschappelijke regeling niet te worden gewijzigd.

Het is nu reeds mogelijk om cofinanciering voor taken zoals vastgelegd in artikel 5 in te zetten. Uiteraard is het hiervoor wel noodzakelijk dat dit in de begroting van het samenwerkingsorgaan ordentelijk is geregeld.

Een concreet voorstel omtrent cofinanciering zal in 2015 aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

Vormgeving bestuurlijke organisatie

Afhankelijk van de reacties vanuit de raden in december 2014 omtrent de vormgeving van de bestuurlijke organisatie zal een voorstel worden gedaan tot wijziging van artikel 9

(samenstelling Algemeen Bestuur) en artikel 11 (frequentie vergadering Algemeen Bestuur).

Na ontvangst van de reacties zal een voorstel aan het Algemeen Bestuur worden voorgelegd.

Waarna vervolgens de gemeenteraden gevraagd zal worden met deze wijziging in te stemmen.

4 Financieel kader

Uitgangspunt is de realisatie van een verlaging van de inwonerbijdrage van minimaal 25%. In de begroting zoals die in juni 2014 door het Algemeen Bestuur is vastgesteld is daarvan reeds – 5,31% (i.c. de strijknorm) opgenomen. Aanvullend daarop dient dan ook nog een besparing van € 1.232.770,= te worden gerealiseerd. Dit zal vooral gerealiseerd moeten worden door verlaging van de salariskosten en kosten voor bedrijfsvoering (o.a. huisvesting).

Met het oog hierop is gestart met voorbereidingen van de reorganisatie van de ambtelijke organisatie. Het streven is deze op 1 april 2015 te hebben afgerond. Tot 1 april 2015 wordt gewerkt aan (pré)mobilititeit van de huidige medewerkers. Vanaf dat moment is duidelijk welke medewerkers binnen de nieuwe organisatie hun weg kunnen vinden en welke medewerkers als "boventallig" aangemerkt moeten worden. Het is aan de gezamenlijke gemeenten om de frictiekosten zo veel mogelijk te beperken. Dit hebben samenwerkende gemeenten zelf in de hand door vóór 1 april 2015 ruime mobiliteit te bewerkstelligen voor de huidige medewerkers van Holland Rijnland en een adequate oplossing te bieden voor de ná 1 april 2015 aangeduide boventallige medewerkers.

Uitgaande van een nieuwe organisatie per 1 april 2015 kan een bezuiniging in 2015 gerealiseerd worden van 15,9 %. Het verschil van 9,1 % dat nog niet kan worden ingeboekt, komt doordat Holland Rijnland nog 3 maanden met een volledig personeelsbestand werkt, de huur van de vestiging aan het Schuttersveld 9 contractueel als eerste datum per 1 april 2016, kan opzeggen en de daarbij behorende facilitaire zaken zoals schoonmaak, automatisering, telefooncentrale e.d. zullen moeten doorgaan tot dat eerstvolgende opzegmoment van de contracten. Om de taakstelling te realiseren, zoals uitgewerkt in het Scrum 2 advies, zal het 'hosten' van de organisatie Holland Rijnland door gemeenten op tijd moeten zijn uitgewerkt. In de voorbereiding is via de gemeentesecretarissen de vraag voorgelegd of de gemeente interesse heeft om (delen van) de Holland Rijnland organisatie te 'hosten'. Vanuit enkele gemeenten is daar positief op gereageerd en is indicatief gekeken naar welke bedragen gemoeid zouden zijn met dit 'hosten'. Tijdens de collegewerkconferentie is afgesproken dat in de vervolgfase opnieuw aan de gemeenten de vraag wordt voorgelegd wie meer dan serieuze interesse heeft om (delen van) de Holland Rijnland organisatie te gaan 'hosten'. Deze vraag zal in oktober 2014 opnieuw aan de colleges worden gesteld. Tijdige realisatie van de verplaatsingen van de medewerkers en realisatie van de indicatieve besparingen door middel van 'hosten' bij een gemeente of meerdere gemeenten, ligt dus in handen van het aanbod van diezelfde samenwerkende gemeenten. De samenwerkende gemeenten hebben op die manier de mogelijkheid de frictiekosten zoveel mogelijk te beperken.

Op dit moment wordt gewerkt aan een meer gedetailleerde 'uitvraag' aan de gemeenten. Vervolgens zal met die gemeenten onderhandeld worden om te komen tot een werkbare dienstverleningsovereenkomst.

Nogmaals opgemerkt dat de huisvestingskosten als gevolg van het lopende huurcontract en de daar aan gerelateerde kosten pas vanaf 1 april 2016 kunnen worden opgezegd.

In bijgaand financieel overzicht is zichtbaar gemaakt wat de maximale besparingen kunnen zijn en in welk tempo ze gezien de vele stappen die nog moet worden gezet, gerealiseerd kunnen worden.

Te realiseren bezuinigingen

Doordat de ingeplande transitie per 1 april 2015 gaat plaatsvinden met daar bovenop de contractuele verplichtingen die Holland Rijnland nog heeft t.o.v. haar huisvesting, is het niet reëel het volledige bezuinigingspercentage van 25% op te nemen.

Reëler is dat in 2015 een percentage van 15,9% wordt bereikt, in 2016 een percentage van 20,5% en daarna de 25%.

Frictiekosten

De nu opgenomen maximale frictiekosten is het verschil van personeelskosten tussen de primitieve begroting en de werkbegroting. In 2015 heeft dit betrekking op drie kwart jaar. Deze maximale frictiekosten van € 443.000 voor 2015, kan snel minder worden door de inzet van de samenwerkende gemeenten om het 'boventallige' personeelsleden van Holland

Rijnland over te nemen en een goede en adequate 'hosting' voor Holland Rijnland te realiseren. Dit zal zijn directe uitwerking hebben op de in de jaarrekening 2013 opgenomen reservering "frictiekosten" en de te verrekenen maximale frictiekosten de jaren erna.

Dekking voor de frictiekosten

- Om de frictiekosten zoveel mogelijk te beperken heeft het AB de reserve van € 120.000 beschikbaar gesteld om (pré)mobilititeit extra te kunnen stimuleren. Voor de frictiekosten heeft het Algemeen Bestuur een reserve gevormd van € 430.000. Dit bedrag is nog niet beschikbaar gesteld. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe hoog de frictiekosten uitvallen. Daarom wordt nu nog uitgegaan van de maximale frictiekosten op de personeelskosten.
- De werkbegrotingen zijn opgesteld met in acht name van de organisatiewijziging per 1 april 2015 en op het zo kort mogelijke termijn opzeggen van contracten. Te denken valt hierbij vooral aan de huisvestingskosten. Het streven van Holland Rijnland is om zo spoedig mogelijk op de beoogde bezuinigingen te komen van minimaal 25%. In de begroting van 2015 is -5,1% van de taakstelling opgenomen en wordt de begroting met nog eens 10,8% worden teruggezet, tezamen is dit 15,9%. Voor 2016 zal de totale bezuiniging uitkomen op 20,5%, waarna vanaf de begroting van 2017 de taakstelling van minimaal -25% in zijn geheel is gerealiseerd.
- Ruimte cofinanciering; eerst na realisatie van de taakstelling - 25% op de inwonerbijdrage zal dit bedrag voor cofinanciering worden aangewend. Overigens zal in 2015 concrete besluitvorming door het Algemeen Bestuur plaatsvinden v.w.b. de concrete invulling van de cofinanciering.

Bezuiniging op Bijdrage gemeenten	Begroting	Scrum	Werkbegro-	Werkbegro-	Werkbegro-
	2015	Variabele	ting 2015	ting 2016	ting 2017
		2			
Vermindering gemeentelijk bijdrage	0	1.589.191	665.152	948.961	1.232.770
Minimale bezuiniging op bijdrage (25%)	1.232.770	1.232.770	1.232.770	1.232.770	1.232.770
Ruimte voor cofinanciering	0	356.421	0	0	0

Formatie	Begroting	Scrum	Werkbegro-	Werkbegro-	Werkbegro-
	2015	Variabele	ting 2015	ting 2016	ting 2017
		2			
Bestuur & ondersteunende taken	8,6	6,8	6,8	6,8	6,8
Bedrijfsvoering Financiën	12,5	0,0	1,8	0,0	0,0
RuAg*	15,5	12,9	12,9	12,9	12,9
SoAg beleid	7,5	6,1	6,1	6,1	6,1
RBL-RMC-RMK	23,5	23,5	23,5	23,5	23,5
Totaal fte	67,5	49,3	51,1	49,3	49,3
Bestuur & ondersteunende taken	643.411	523.003	523.003	523.003	523.003
Bedrijfsvoering Financiën	769.335	0	106.572	0	0
RuAg*	1.185.938	1.003.016	1.003.016	1.003.016	1.003.016
SoAg beleid	567.816	468.059	468.059	468.059	468.059
RBL-RMC-RMK	1.418.152	1.457.198	1.457.198	1.457.198	1.457.198
Totaal Salaris	4.584.652	3.451.276	3.557.848	3.451.276	3.451.276

Besparingen	Begroting	Scrum	Werkbegro-	Werkbegro-	Werkbegro-
	2015	Variabele 2	ting 2015	ting 2016	ting 2017
Salaris	0	1.133.376	1.026.804	1.133.376	1.133.376
Taakstelling RuAg Urgentie		18.354	18.354	18.354	18.354
Taakstelling Leerplicht		105.805	105.805	105.805	105.805
Taakstelling RMK		39.915	39.915	39.915	39.915
overige personeelskosten		76.860	183.432	76.860	76.860
overige afdelingskosten		17.339	17.339	17.339	17.339
Algemene kosten	0	-438.970	30.470	30.470	30.470
Huisvestingskosten	0	420.410	29.613	30.911	20.090
Apparaatskosten	0	238.180	5.110	128.073	169.060
Automatiseringskosten	0	17.610	5.550	14.595	17.610
Kapitaalslasten	0	92.288	0	92.288	92.288
Projectgelden domein Ruimte	0	276.000	276.000	276.000	276.000
Inbesteding Bedrijfsvoering	0	-408.000	-306.000	-408.000	-408.000
Extra bedrijfsvoeringskosten door aanbouw			-767.236	-607.044	-356.417
Afronding	0	24	-5	19	19
Totale besparing	0	1.589.191	665.152	948.961	1.232.770

Uitgaven	Begroting	Scrum	Werkbegro-	Werkbegro-	Werkbegro-
	2015	Variabele 2	ting 2015	ting 2016	ting 2017
Afdelingskosten					
Bestuur & ondersteunende taken	870.669	498.961	702.163	702.163	702.163
Bedrijfsvoering Financiën	274.216	0	0	0	0
RuAg*	1.818.684	1.363.846	1.339.596	1.339.596	1.339.596
SoAg beleid	861.721	618.163	607.001	607.001	607.001
Leerplicht	1.277.432	1.273.230	1.353.654	1.353.654	1.353.654
RMK	426.258	564.604	575.193	575.193	575.193
Jongerenloket	346.941	0	0	0	0
Nog te verdelen over afdelingen				-225.617	-258.799
Extra bedrijfsvoeringskosten door aanbouw			767.236	607.044	356.417
Totaal Afdelingskosten	5.875.921	4.318.804	4.577.607	4.351.990	4.318.808
Projectkosten					
Bestuur & ondersteunende taken	273.230	273.230	273.230	273.230	273.230
Bedrijfsvoering Financiën	154.308	562.308	460.308	562.308	562.308
RuAg*	1.895.183	1.600.829	1.600.829	1.600.829	1.600.829
SoAg beleid	2.852.330	2.892.245	1.603.622	1.603.622	1.603.622
RBL-RMC-RMK*	202.766	17.132	17.132	17.132	17.132
Totaal Projectkosten	5.377.817	5.345.743	3.955.120	4.057.120	4.057.120
Totale Lasten	11.253.738	9.664.547	8.532.727	8.409.110	8.375.928

Friciekosten				
Maximale te verrekenen frictiekosten		0	603.192	853.819
Reserve frictiekosten		443.000		
Totaal		443.000	603.192	853.819

Inkomsten

	Begroting 2015	Scrum Variabele 2	Werkbegro- ting 2015	Werkbegro- ting 2016	Werkbegro- ting 2017
Bijdrage Gemeenten	6.458.470	4.869.279	5.793.318	5.509.509	5.225.700
Transitiebudget 3D Jeugd	1.288.623	1.288.623	0	0	0
Volwassen educatie	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
RMC+ Kwalificatieplicht	780.000	780.000	780.000	780.000	780.000
Bijdrage ROC 18+project	70.000	70.000	70.000	70.000	70.000
Subsidie PZH culturele aanjager	22.000	22.000	22.000	22.000	22.000
Bijdrage ROV verkeersveiligheid	447.585	447.585	447.585	447.585	447.585
Subsidie PZH CVV	350.000	350.000	350.000	349.999	349.998
Subsidie PZH CVV tbv uren	45.000	45.000	45.000	45.001	45.002
Leges	35.000	35.000	35.000	35.000	35.000
Rente	257.060	257.060	257.060	257.060	257.060
Inkomsten derden	4.795.268	4.795.268	3.506.645	3.506.645	3.506.645
Totale Baten	11.253.738	9.664.547	9.299.963	9.016.154	8.732.345

Opmerking: De subsidie inkomsten van 45.000,- CVV en € 780.000 RMC+Kwalificatieplicht dienen als dekking van formatie de andere bedragen zijn dekking voor incidentele kosten.

5 Vervolgproces

- 17 december 2014; besluitvorming Algemeen Bestuur over herbevestiging uitspraken in overdrachtsdocument maart 2014 en reactie op vragen over bestuurlijke organisatie.
- maart 2015; besluitvorming Algemeen Bestuur over gewijzigde gemeenschappelijke regeling.
- na maart 2015; besluitvorming in gemeenteraden over gewijzigde gemeenschappelijke regeling. Wijziging is pas van kracht wanneer alle 14 gemeenteraden hebben ingestemd.

Na de reacties van de gemeenteraden in het Algemeen Bestuur in december 2014 op de vragen over de bestuurlijke organisatie, zal een voorstel worden opgesteld voor een wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Dit voorstel zal vermoedelijk aan het Algemeen Bestuur van maart 2015 worden voorgelegd. Daarna wordt de gemeenteraden gevraagd in te stemmen met wijziging van de gemeenschappelijke regeling. Deze wijzigingen zijn pas van kracht nadat daarna elke gemeenteraad met deze wijzigingen heeft ingestemd. Deze besluitvorming is voorzien in het tweede kwartaal van 2015.

Parallel aan deze besluitvorming wordt de reorganisatie van de ambtelijke organisatie in gang gezet. Inzet is dat op 1 april 2015 de nieuwe organisatie van start gaat. De periode 1 april 2015 tot 1 april 2016 zal nodig zijn om de gehele transitie vorm te geven.

Bijlage: besluit Algemeen Bestuur 5 maart 2015: "#Kracht 15 Positionering en Profilering Holland Rijnland".

Nb: In de op 5 maart 2014 door het Algemeen Bestuur voorgestelde samenwerkingsagenda werd nog voorzien in de inrichting van een organisatievorm voor opdrachtgeverschap, contractuering/subsidiëring van zorgaanbieders voor specialistische zorg en begeleiding voor de AWBZ/WMO. Deze ambitie is niet meer van toepassing omdat de gemeenten intussen hebben besloten dat keuzes lokaal moeten worden gemaakt. Wel bestaat de mogelijkheid dat er sub regionaal wordt ingekocht. Maar dit is dus geen ambitie voor de samenwerkingsagenda Holland Rijnland.

#Kracht 15 Positionering en Profilering Holland Rijnland

Deze richtinggevende notitie is de uitkomst van het proces #Kracht15 Positionering en Profilering Holland Rijnland. De richting zoals geschetst in deze notitie is een belangrijk overdrachtsdocument naar de nieuwe gemeenteraden. We vragen het Algemeen Bestuur in te stemmen met:

1. de bestuurlijke ambitie om in het ruimtelijke, economisch- en sociaal domein samen te werken
2. het vernieuwen van de gemeenschappelijke regeling, met voor wat betreft het fysiek domein een lichter takenpakket en v.w.b. het sociaal domein een aangepast takenpakket
3. het inzetten van Holland Rijnland voor gezamenlijke lobby en belangenbehartiging (zoals gesprekken met andere overheden) waarbij ruimte moet zijn om kansen voor de regio gezamenlijk op te pakken
4. het uitvoeren en afronden van Programma van Afspraken / RIF-projecten
5. de ambitie van gemeenten om meer op het niveau van de clusters of individuele gemeenten samenwerking te organiseren. De samenwerking op regionaal niveau moet complementair zijn aan de samenwerking op clusterniveau. Op deze wijze voorkomen we dat onderwerpen dubbel worden opgepakt of dat onderwerpen tussen wal en schip belanden en blijven liggen
6. het voorleggen van onderstaande notitie(inclusief de inhoud van de regionale samenwerkingsagenda) aan de nieuwe raden en colleges als richting voor de regionale samenwerking in de toekomst
7. het opheffen van de stuurgroep Holland Rijnland en de ambtelijke begeleidingsgroep en resterende taken #Kracht15 over te dragen aan het Dagelijks Bestuur waarbij de secretarissen van gemeenten nauw betrokken blijven
8. *GEWIJZIGD: -het woord minimaal toegevoegd- t.g.v. van amendement tijdens de AB-vergadering van 5 maart 2014*
het verstrekken van de opdracht om scenario's uit te werken voor de ambtelijke en bestuurlijke inrichting van Holland Rijnland waarbij rekening wordt gehouden met de uitgangspunten van minimaal 25% minder inwonerbijdrage en een substantieel bedrag voor cofinanciering
9. *VERVALLEN t.g.v. een amendement tijdens de AB-vergadering van 5 maart 2014*
het verzoek aan de huidige voorzitter om voor de komende bestuursperiode een Dagelijks Bestuur te formeren en om in overleg met de colleges van burgemeester en wethouders tot een voordracht aan het Algemeen Bestuur te komen, waarbij uitgegaan wordt van een verkleind Dagelijks Bestuur van vier (exclusief voorzitter)

Het proces #Kracht15 heeft geleid tot een samenwerkingsagenda waarin deelnemende gemeenten benoemd hebben op welke thema's en activiteiten zij de komende periode met elkaar op regionaal niveau willen samenwerken.

De deelnemende gemeenten hebben een onverminderde ambitie om regionaal samen te werken. Ze hebben regionaal een gevoel van verbondenheid nu en in de toekomst.

Op dit moment concluderen gemeenten dat ze gezamenlijk op regionaal niveau, minder concrete ambities delen op de economische en ruimtelijke agenda, maar op de sociale agenda (inclusief drie decentralisaties) juist veel (meer) zaken regionaal willen oppakken.

De gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland blijft dus bestaan met op dit moment een dunner takenpakket op de fysieke agenda en voor het sociaal domein een uitbreiding op het huidige takenpakket van de gemeenschappelijke regeling. Samenwerkingsthema's die niet (meer) in de gemeenschappelijke regeling worden opgenomen, zullen naar verwachting in clusterverband worden opgepakt. Als we het hebben over clusters gaat het op dit moment over de drie geografische clusters. Er bestaat daarnaast de behoefte aan thematische clustering, waarin gemeenten los van regionale ligging samenwerken. In de toekomst zal dit als netwerkconstructie waarschijnlijk veel vaker gaan gebeuren.

INHOUD SAMENWERKINGSAGENDA

Onderstaande samenwerkingsagenda is opgehaald en besproken met ambtelijke organisaties en bestuurders. Voor de agenda ruimte en economie zijn regionaal een aantal thema's van belang: ruimte, wonen, mobiliteit, groen en economie. Op deze agenda zien we dat er op dit moment geen nieuwe ambities zijn en is de agenda voor ruimte en economie daarmee dunner dan voorheen.

Naast de taken in onderstaande samenwerkingsagenda, worden de volgende activiteiten op regionaal niveau belegd en gelden voor zowel de fysieke als sociale agenda:

1. **lobby en belangenbehartiging** van onderwerpen uit de regio (geïnitieerd door een of meerdere deelnemende gemeenten)
2. **signaleren** en benoemen van **nieuwe ontwikkelingen** (signaalfunctie en mogelijkheid te anticiperen zodat cofinanciering mogelijk blijft en subsidies aangevraagd kunnen worden)
3. **regionale afstemming** van thema's die de regio aan gaan (platformfunctie)

AGENDA RUIMTE EN ECONOMIE

RUIMTE

Op het thema **ruimte** willen de gemeenten regionaal werken aan:

1. de **regionale structuur visie (RSV)**. De bestaande visie blijft behouden en geeft hoofdlijnen aan voor het gebied regio Holland Rijnland, ten behoeve van gesprekken met de provincie

Wat de gemeenten niet meer op regionaal niveau oppakken:

2. het periodiek actualiseren van de RSV (eigenaarschap voor ontwikkelen structuurvisie komt te liggen bij clusters; belangrijk is dat de visies op clusterniveau worden afgestemd met de regio, waarbij focus komt te liggen op de grensvragen en de effecten voor deelnemende gemeenten in de regio)

WONEN

Op het thema **wonen** willen de gemeenten regionaal werken aan:

1. het organiseren van een **regionale woonruimteverdeling** om een eerlijke en gelijke verdeling van woonruimte voor burgers te organiseren ongeacht de gemeente waar zij vandaan komen. Hiervoor wordt regionaal een huisvestingsverordening gehanteerd en een bezwarencommissie, een urgentiecommissie en een klachtencommissie georganiseerd
2. afstemming nieuwbouwprogramma's waarin onderwerpen als verdeling van de schaarste / groei worden besproken en afgestemd

Operationeel zullen de volgende taken regionaal opgepakt worden voor wonen:

3. uitvoeren van Besluit Woning gebonden Subsidies (administreren). Deze taak gaat met name over het uitkeren van toegekende gelden met een looptijd tot 2018

MOBILITEIT

Op het thema **mobilititeit** willen de gemeenten regionaal werken aan:

1. de uitvoeringsplannen zoals genoemd in het **regionaal verkeers- en vervoerplan (RVVP)**. Dit als onderlegger voor gelden Brede Doel Uitkeringen (BDU) waarbij de uitvoeringsplannen regelmatig worden aangepast. Deze uitvoeringsplannen worden regionaal opgepakt (waaronder fietsnetwerk woon-werkverkeer)

2. het organiseren van afstemming als het moment van aanbesteden in zicht komt. Onderwerp van gesprek gaat over de mate waarin het noodzakelijk is een regionaal standpunt te formuleren

Wat de gemeenten niet meer op regionaal niveau oppakken:

3. het actualiseren van het RVVP
4. regionale ov visie blijft behouden, maar zal de komende jaren geen actualisatie behoeven

Operationeel zullen de volgende taken regionaal opgepakt worden voor mobiliteit:

5. het **coördineren van de subsidieaanvraag** ten behoeve van projecten verkeersveiligheid
6. het aanvragen en coördineren van **brede doeluitkeringen (BDU)** voor de uitvoering van regionale verkeer- en vervoersprojecten. Dit zijn financieringsprogramma's waarmee gemeenten gezamenlijk grote verkeer- en vervoersprojecten kunnen realiseren (NB. de verstrekker vereist een aanvraag vanuit de regio of provincie)
7. aanbesteden en uitvoeren van het **collectief vraagafhankelijk vervoer (CVV)**. Het aanbesteden en aansturen van de vervoerder van regionaal vraagafhankelijk vervoer zoals de Regio Taxi
8. actualiseren van de **Regionale Verkeer en Milieu Kaart**

GROEN (natuur en landschap)

Op het thema **groen** willen de gemeenten regionaal werken aan:

1. het beheer van het groenprogramma. De regio stelt groengelden ter beschikking aan gemeenten indien hiervoor een plan wordt ingediend
2. aan versterking van uitvoeringskracht op het thema groen. Met deze versterking kunnen projecten worden opgepakt en gerealiseerd
3. het benutten van kansen voor het verder uitbreiden en verbeteren van de bereikbaarheid van groenblauwe verbindingen (wandelen- en fietspaden en vaarwegen)

ECONOMIE

Op het thema **economie** willen de gemeenten regionaal werken aan:

1. het signaleren en benoemen van nieuwe ontwikkelingen (signaalfunctie en mogelijkheid te anticiperen zodat cofinanciering mogelijk blijft en subsidies aangevraagd kunnen worden)
2. het organiseren van capaciteit en geld (cofinanciering) voor innovatie, samen met ketenpartners
3. het zijn van aanspreekpunt voor de provincie in het Regionaal Economisch Overleg. Provincie vraagt advies over ontwikkelingen binnen de regio en kan standpunten van regio meenemen.

Wat de gemeenten niet meer op regionaal niveau oppakken:

4. op het gebied van recreatie en toerisme worden geen activiteiten ontplooit, anders dan wat een relatie heeft met het beheer van het groenprogramma

Discussiepunt voor de agenda:

5. voor het onderwerp detailhandel is nog geen keuze gemaakt. Het nieuwe Algemeen Bestuur moet zich uitspreken of dit onderwerp regionaal wordt opgepakt

Door de gemeenten in de Duin- en Bollenstreek en Leidse Regio is een Regionaal Investeringsfonds (RIF) ingesteld. In 17 jaar is € 180 miljoen bijeengebracht voor cofinanciering van de RijnlandRoute, het HOV-programma, de noordelijke ontsluiting Bollenstreek, herstructurering Bollenstreek en een groenprogramma. Beheer van het RIF blijft een taak van de GR Holland Rijnland.

SOCIALE AGENDA

Op de **sociale agenda** bestaat veel energie en urgentie om regionaal samen te werken. De behoefte is om op lokaal of cluster niveau vrijheid te hebben en lokale keuzes te maken; op bepaalde thema's is er behoefte en noodzaak tot regionale samenwerking. De tijdlijn die gemeenten met elkaar voor ogen hebben voor de samenwerkingsagenda is circa drie jaar. De ontwikkelingen binnen het sociaal domein zijn dermate complex dat het niet wenselijk is (en ook niet doenlijk) op dit moment een samenwerkingsagenda voor langere termijn te bepalen.

Voor wat betreft de onderdelen die de sociale agenda bevatten, is hieronder een weergave gemaakt van de activiteiten die de regio in de toekomst zal (blijven) uitvoeren.

Allereerst wordt veel belang gehecht aan het oppakken van taken die vanuit het Rijk naar de gemeenten komen (decentralisaties). Hiervoor is binnen Holland Rijnland al een Projectgroep actief die visievorming en beleidsvorming heeft opgepakt. Zij hebben in dit kader al handreikingen en scenario's voor gemeenten opgeleverd.

De onderwerpen zoals hieronder beschreven kunnen een aanvulling zijn op de huidige gemeenschappelijke regeling. Afhankelijk van keuzes in de samenwerking, (alleen platform of ook gezamenlijke inkoop), kunnen taken worden toegevoegd aan de gemeenschappelijke regeling.

WERK

Op het thema **werk** willen de gemeenten regionaal werken aan:

1. het inrichten van een regionaal werkbedrijf (wettelijke verplichting)
2. het hanteren van een gezamenlijke werkgeversbenadering (werkgevers worden uniform benaderd; zijn daardoor eerder geneigd zaken te doen met de regio). Gemeenten voorkomen daarmee onderlinge concurrentie
3. het ontwikkelen van gezamenlijk beleid en instrumenten (bv. loonkostensubsidie, no risk polis). Deze gezamenlijke uitgangspunten zijn nodig om eenduidig in gesprek te kunnen gaan met werkgevers en hen te faciliteren in het aannemen van werknemers (geen verschil tussen een werknemer uit gemeente x en gemeente y)
4. het gezamenlijk benutten van gelden uit het Europees Sociaal Fonds (ESF) (gezamenlijk aanvragen vergroot kans op verkrijgen gelden; kennis en expertise van subsidieaanvraag worden gedeeld)

AWBZ / WMO

Op het thema **AWBZ/WMO** willen de gemeenten regionaal werken aan:

1. het uitwerken van voorstellen over: het subregionaal dan wel regionaal vormgeven van de anonieme hulplijn, op het gebied van beschermd wonen, invulling van cliëntondersteuning/nieuwe rol MEE, bovenlokale speciale voorzieningen en wijze van financieren
2. het inrichten van een organisatievorm voor opdrachtgeverschap, contractering/subsidiëring van zorgaanbieders voor specialistische zorg en begeleiding
3. de samenwerking met het zorgkantoor en de zorgverzekeraars waar het gaat om overdracht en afstemming van de zorg (incl. de extramuraliseringsopgave)
4. afspraken binnen de OGGZ/GGZ-keten om de overdrachtsmomenten van preventie tot maatschappelijke opvang goed te laten verlopen en het maken van afspraken over het niveau van preventie

JEUGD

Op het thema **jeugd** willen de gemeenten regionaal werken aan:

1. het vaststellen van een beleidsplan, het maken van kwaliteitsafspraken over preventie en het uitwerken van een voorstel voor het oppakken van de doelgroep 16/18-23 jaar (overgang jeugdzorg naar wmo)
2. het inrichten van een organisatievorm voor opdrachtgeverschap, contractering/subsidiëring van zorgaanbieders voor specialistische zorg, pleegzorg, gedwongen kader en nadenken over de financieringsvormen (bv. hoe geven we de goede prikkels? Solidariteit)
3. de transformatie van zorg en het vormgeven van Jeugd- en gezinsteams dmv proeftuinen (2 jaar). Belangrijke aspecten daarin zijn: de gewenste cultuurverandering, de wijze van financieren, het bewaken van kwaliteit, de wijze van monitoren en de evaluatie regionaal aanpakken
4. samen met WMO: de samenvoeging van het AMK en het Steunpunt Huiselijk geweld tot het AMHK
5. actieplan jeugd (integrale aanpak in relatie tot onderwerpen werk en AWBZ/WMO)

SOCIALE AGENDA UITVOERENDE TAKEN

Naast deze activiteiten op het sociaal domein zijn er op de sociale agenda nog **uitvoerende taken** die gezamenlijk opgepakt worden:

1. de inkoop van volwasseneneducatie
2. faciliteren van de aanvraag en inzet van rijksmiddelen voor cultuurparticipatie
3. de leerplichttaken in het Regionaal Bureau Leerplicht (**RBL**)(voor de Duin en bollenstreek en Leidse regio)
4. het registreren van vroegtijdig schoolverlaters (zonder startkwalificatie), het organiseren van de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten om voortijdig schoolverlaten te voorkomen en het bieden van trajectbegeleiding aan de voortijdig schoolverlaters. Hiervoor zijn de functies van Regionale Meld- en Coördinatie voortijdig schoolverlaten (**RMC**) en de registratie van schoolverzuim en leerlingenadministratie vormgegeven (voor de Duin en Bollenstreek en Leidse regio)

WIJZE VAN ORGANISEREN

De samenwerkingsagenda van Holland Rijnland wordt dunner op de fysieke agenda. De focus van de agenda verandert daarmee, er komt meer nadruk te liggen op de sociale agenda.

Het terugbrengen van het aantal activiteiten in de Holland Rijnland organisatie heeft gevolgen voor de ambtelijke organisatie. Uitgangspunten bij het terugbrengen van de Holland Rijnland organisatie:

1. opleveren van een besparing van minimaal 25% op de inwonersbijdrage
2. vrijmaken van een substantieel bedrag voor co(financiering) van regionale projecten

Bij het uitwerken van de **ambtelijke** organisatie van Holland Rijnland kunnen de volgende scenario's worden uitgewerkt:

1. Holland Rijnland als **zelfstandige organisatie** waarbij besparing is gerealiseerd
2. Holland Rijnland als **zelfstandige organisatie** waarbij de huisvesting wordt ondergebracht bij een van de deelnemende gemeenten (of bestaande verbonden partij/gemeenschappelijke regeling) en door betreffende gemeente de ondersteuning op gebied van bedrijfsvoering wordt geleverd
3. Holland Rijnland **onderdeel** maken van een (**centrum**) **gemeente**. Daarmee voert een gemeenten de taken uit namens de regio (hosting door één gemeente)
4. Holland Rijnland taken **onderbrengen bij verschillende gemeenten** die de taken namens de regio uitvoeren (hosting door verschillende gemeenten)

Naast de ambtelijke organisatie is de behoefte uitgesproken om de bestuurlijke drukte te verminderen. Voorstel is de **bestuurlijke organisatie** van Holland Rijnland als volgt vorm te geven:

1. een kleiner **Algemeen Bestuur (AB)** waarbij gedacht wordt aan maximaal twee deelnemers per gemeenten waarbij een AB wordt georganiseerd waar maximaal 28 deelnemer zitting nemen
2. het **Dagelijks Bestuur (DB)** kan bestaan uit vier portefeuillehouders en een voorzitter (totaal vijf leden)
3. de **Portefeuillehoudersoverleggen (PHO's)** hebben hun meerwaarde in het verleden bewezen. Dit wordt belangrijk gevonden om in stand te houden, waarbij aandacht uit moet gaan naar een slimme wijze van organiseren. Denk bijvoorbeeld aan een combinatie van PHO's en netwerkbijeenkomsten
4. voor **raadsleden** is het van belang dat ze nauw betrokken blijven bij de samenwerkingsopgaven van de regio. Met een jaarlijks regiocongres en aanvullend drie inhoudelijke themabijeenkomsten, worden raadsleden op de hoogte gehouden van de laatste ontwikkelingen. Daarnaast kunnen raadsleden op eigen initiatief bijeenkomsten/gesprekken organiseren indien hier behoefte aan is en de noodzaak ervan wordt ingezien

VERVOLGPROCES

De komende maanden zullen een aantal stappen genomen moeten worden om de samenwerking te organiseren :

1. het opheffen van de stuurgroep Holland Rijnland en de ambtelijke begeleidingsgroep. De taken ten behoeve van de tweede fase #Kracht15 over te dragen aan het Dagelijks Bestuur
2. het Dagelijks Bestuur werkt met de nieuwe colleges van B&W en de raden de koers #Kracht15 verder uit (daarbij denkt de stuurgroep aan een collegewerkconferentie of een DB dat in overleg met de colleges het gesprek op clusterniveau voert)
3. opstellen een voorstel wijziging van de gemeenschappelijke regeling (gepland AB van juni)
4. voorleggen aan de raden voor definitieve besluitvorming (nieuwe begroting cq begrotingswijziging uiterlijk AB van december)
5. vragen klankbordgroep van raadsleden (en/of afzonderlijke raadsleden) het DB te adviseren over het betrekken van de raden

WAT BETEKENT DIT VOOR DE HUIDIGE GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING?

Voor de **huidige gemeenschappelijke regeling** betekent dit dat de volgende aspecten in de gemeenschappelijke regeling komen te **vervallen**:

Economische zaken:

1. regionale economische ontwikkelingsstrategie (REOS);
2. bedrijventerreinenstrategie; (geen urgentie - cluster)
3. regionale visie toerisme en recreatie

Natuur en Landschap

1. het vaststellen en periodiek actualiseren van een landschapsbeleidsplan (uitvoeringsplannen wel)

Ruimtelijke ordening

1. het vaststellen en periodiek actualiseren van een Regionaal Structuurplan (RSP) c.q. een regionale structuurvisie
2. Geen herstructureringsprogramma op regionaal niveau

Verkeer en vervoer

1. het instellen en beheren van een regionaal mobiliteitsfonds
2. het vaststellen en jaarlijks actualiseren van een regionaal prioriteiten- en investeringsprogramma

Voor de **nieuwe gemeenschappelijke regeling** betekent dit dat met de volgende aspecten rekening gehouden moet worden:

1. het is van belang afspraken te maken over de middelen die gemeenten beschikbaar stellen voor het benutten van kansen en organiseren van cofinanciering (op het thema economie)
2. ten behoeve van de sociale agenda is het de overweging waard (op het gebied van de drie decentralisaties: werk, AWBZ/WMO en jeugd) artikelen op te nemen in de gemeenschappelijke regeling, als gemeenten verder zijn in het uitwerken van de samenwerking (een voorbeeld is de inkoop van jeugdzorg).

BIJLAGEN

Deze notitie is het resultaat van een proces waarin gemeenten een intensief traject hebben doorlopen in het benoemen van hun gezamenlijke regionale ambities en de manier waarop zij hun samenwerking willen vormgeven. In dit proces zijn verschillende producten opgeleverd en bijeenkomsten georganiseerd om te komen tot bovenstaande samenwerkingsagenda.

Om het Algemeen Bestuur maximaal te faciliteren in het voeren van het juiste gesprek, is er voor gekozen een korte en overzichtelijke notitie op te stellen. Om deze reden is niet alle informatie opgenomen in de tekst die is gehanteerd in de laatste weken van het proces #Kracht15.

Twee onderdelen zijn opgenomen als bijlage.

1. taakanalyse Holland Rijnland. De taakanalyse is een weergave op hoofdlijnen van de taken die plaatsvinden in de organisatie Holland Rijnland en welke kosten en baten gemoeid zijn met het uitvoeren van deze taken.
2. een verzameling verslagen van de gesprekken die hebben plaatsgevonden tijdens het regio congres op 15 januari. Raadsleden zijn met elkaar in gesprek gegaan over de inhoudelijke thema's : agenda ruimte & economie en de sociale agenda (jeugd, werk en AWBZ/WMO). Om een sfeerbeeld mee te geven en een beeld van de inhoudelijke standpunten, zijn deze gespreksverslagen opgenomen in de bijlage.